

ХІМІЧНИЙ СКЛАД ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ПАРФУМІВ

Онущак Г.В., Антоненко О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

anaonusak@gmail.com

Вступ. Парфумами нині користується майже кожен, існує тисячі ароматів на будь-який смак, тому важливо знати їхній хімічний склад і вплив. Парфуми – це комбінація різних ефірних олій чи складних етерів – похідних кислот, об'єднаних у єдину ароматичну композицію. Створення парфумерних новинок почалося із створення альдегідних парфумів у яких частина натуральних компонентів замінено альдегідами. Ще за кілька років до того, як Ернест Бо, експериментуючи з альдегідами, створив культовий аромат Chanel № 5, у світі стали відомими парфуми Робера Бьенаме - Houbigant Quelques Fleurs (1912 р.) та Анрі Альмерас - Rosine Le Fruit Defendu (1914 р.). Фактично, саме альдегідні парфуми стали передвістям того, що відбувається у парфумерному світі сьогодні – заміни натурального на штучне. Сучасні парфумери перетворилися на кваліфікованих хіміків (багато з них здобули вищу освіту саме у сфері хімії).

Мета дослідження. Дослідити хімічний склад парфумів та вплив їх компонентів на організм людини.

Матеріали та методи. Під час написання використано аналізуючий, теоретичний і узагальнюючий методи.

Результати та їх обговорення. Як правило, речовини рослинного походження складають основну ароматичну масу парфумів. Використовують пелюстки квітів, плоди, листя, коріння рослин. З них шляхом парової перегонки та екстракції отримують ефірні олії. Рожеве, коріандрове, сандалове масло застосовуються як самостійні запашні речовини. Листя пачулі, насіння коріандру, дубовий мох застосовують у вигляді настоїв. Крім природних олій є синтетичні, їх виготовляють із речовин рослинного походження хімічним шляхом. Як сировини для їх одержання використовуються, наприклад, коріандрова, анісова олія. Це дозволяє отримувати аромати, які не мають аналогів у природі. У суміш запашних олій часто входить високий відсоток натуральних квіткових есенцій. Основа, з якою змішують ефірні олії, поділяється на олійну основу (використовують олію жожоба) і спиртову основу - ці парфуми класифікуються за силою аромату, тобто за кількістю ефірних олій у спирті:

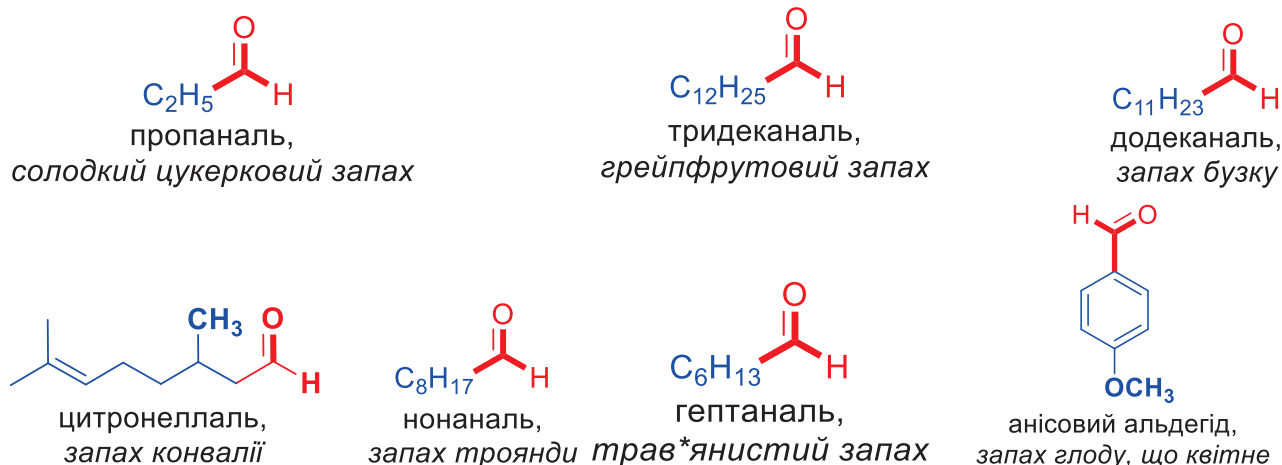
- парфуми: 12–30% ефірних олій у 70% спирті;
- парфумерна вода: 7–12% ефірних олій у 70% спирті;
- туалетна вода: 4–7% ефірних олій у 70% спирті;
- одеколон: 2–5% ефірних олій у 70% спирті.

Як основи для твердих парфумів використовується бджолиний віск та базові олії - оливкова, мигдальна, виноградна олія та олія жожоба. Розчинником у парфумах може виступати нещодавно відкритий і мало відомий, але дуже ефективний маскулон – це суміш етилового спирту та концентрованого настою медуниці. Він використовується для стійкості та більш тривалого зберігання аромату.

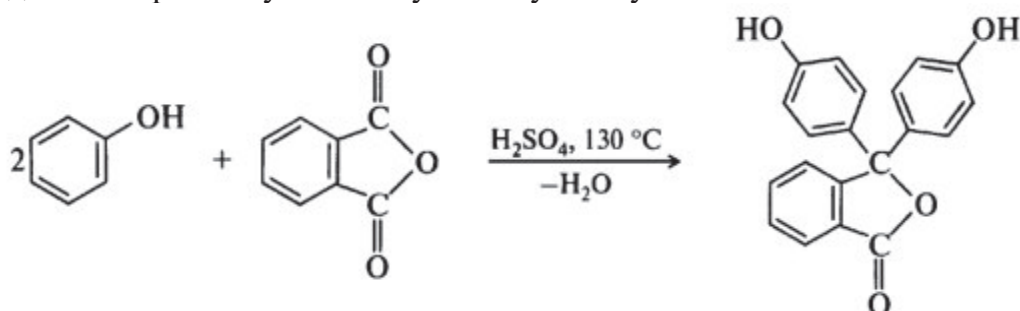
Давно доведено, що запахи здатні виявляти психологічний, фармакологічний та фізіологічний вплив. З усіх відчуттів, які є у людини, саме нюх найшвидше реагує і передає у головний мозок сигнали на ті чи інші зовнішні подразники. Тому люди так швидко підсвідомо реагують на запахи. Дослідження показали, що деякі аромати здатні виводити з депресивних станів та покращувати емоційний стан у хворих з розладами психіки, також позитивно впливають на настрій і розумову діяльність.

Співробітники парфумерних фабрик майже не хворіють на вірусні захворювання і застуду. Медики пояснюють цей феномен тим, що в приміщеннях повітря насичене частинками ефірних олій. Сприятливо на організм впливають ефірні олії, особливо, коли йдеться про неврози, хвороби серцево-судинної системи, безсоння. Такі властивості різних запашних речовин застосовують у медичних цілях ще з часів Гіппократа. Таким чином, у стародавнього мистецтва ароматерапії сьогодні є наукове підтвердження, і воно й досі розвивається.

Альдегіди – речовини, що у чистому вигляді мають запах згірклого вершкового масла, варто їх розбавити, як вони починають звучати по-іншому, набуваючи аромат квітковий свіжості.

Існує декілька способів для перевірки доброякісності парфумів. Наприклад, на порцелянову посудину капають пару крапель парфумів та підпалюють. Запах ефірних олій є підтвердженням якості. Якщо запах схожий на палену гуму - парфуми не якісні і, напевне, їх робили з відходів нафти. Цей метод показує наявність шкідливих компонентів. Інший варіант - парфуми змішують з чистим фенолом і 96% сульфатною кислотою, розбавляють водою, додають краплями 10% розчин натрій гідроксиду. На присутність фталатів – солей і естерів фталевої кислоти вказує характерне червоне забарвлення розчину. Фталати часто використовують у недорогих парфумах для утримання запаху, проте на упаковці їх наявність не вказана. Вони небезпечні тим, що не виводяться з організму накопичуючись у ньому.

Висновки. До складу парфумів входять: різні екстракти ефірних олій, спирт, маскулон або олія жожоба, віск, який, як правило, має природне походження та барвники, через багатокomпонентний склад парфуми тримають аромат протягом десяти годин, а завдяки ефірним оліям сприятливо впливають на організм людини та її настрій. До обрання парфума потрібно ставитися з обачністю, та ретельно вивчати його склад перед покупкою.